

Nieuwegein, 5 maart 2019

Jaarverslag OVONED 2018

(Vastgesteld door het bestuur van OVONED op 5 maart 2019)

OVONED

De stichting OVONED vormt de samenwerking tussen de dragende organisaties: LTO/NOP, NVP, COBK en ANEVEI. OVONED houdt zich onder andere bezig met het kwaliteitsbeleid voor de eiersector. Bij besluit van de minister van het toenmalige ministerie van Economische Zaken is OVONED in december 2014 erkend als brancheorganisatie voor de sector eieren en eiprodukten.

Doelstelling

De doelstelling van OVONED, PLUIMNED en AVINED is een snelle en adequate dienstverlening aan de totale productiekolom van de verschillende ketens in de pluimveevlees- en eiersector om daarmee een duurzame concurrentiepositie te bevorderen.

De ontwikkelingen in de Nederlandse maatschappij wijzen op een noodzaak tot het versterken van de concurrentiepositie van de sector. De concurrentie op kostleiderschap en prijs zal verder verschuiven. Dit vertaalt zich onder meer in de concurrentie op de West-Europese markt die zich steeds meer richt op combinaties van producteigenschappen als voedselveiligheid, kwaliteit, dierenwelzijn, toegevoegde waarde en prijs. Anderzijds heeft de sector te maken met exportmarkten waar men met prijsskopers van doen heeft. OVONED wil de sector in deze context optimaal ondersteunen.

De bijbehorende missie van AVINED, OVONED en PLUIMNED is:

“Efficiënte dienstverlening om de huidige duurzame en robuuste marktpositie van de Nederlandse pluimveesector verder te versterken”

In dit jaarverslag is per onderwerp aangegeven wat het plan voor 2018 was en welke resultaten geboekt zijn. De afstemming over de plannen en het te voeren beleid vindt onder meer plaats in de daarvoor ingestelde commissies en werkgroepen.

In 2018 heeft de versterking van de IKB Ei de hoogste prioriteit gekregen. Dit proces is nog volop in gang. Andere werkzaamheden hebben hierdoor minder prioriteit gekregen en hebben op punten achterstand opgelopen.

U kunt via deze [link](#) een overzicht van de doelen en de samenstelling van de ingestelde commissies en werkgroepen bekijken.

Inhoud

1. IKB Ei	3
1.1. Versterking certificatieschema IKB Ei.....	3
1.2. Schemabeheer IKB Ei.....	5
2. Promotie eieren	5
3. KIPnet module eistromen	6
4. Onderzoek en innovatie.....	6
5. Retributies nationaal plan residuen eiersector	6
6. Salmonella aanpak legsector.....	6

Projecten/activiteiten

1. IKB Ei

De eiersector is in juli 2017 geconfronteerd met de fipronil crisis. De fipronil crisis heeft ook in 2018 de nodige aandacht gevergd. Vanuit OVONED en IKB Ei is er veel tijd en energie gestoken in de fipronil crisis. Daarnaast zijn er in 2018 twee rapporten verschenen in relatie tot de fipronil crisis. In mei 2018 is het rapport van de Werkgroep Versterking Zelfregulering Eierketen (WVZE) verschenen (klik [hier](#)). In dit rapport staan 22 aanbevelingen ter versterking van de zelfregulering Eierketen. Alle aanbevelingen hebben een eigenaar en alle eigenaren hebben aangegeven de aanbevelingen over te nemen. OVONED en IKB Ei zijn eigenaar van het merendeel van deze aanbevelingen. In juni 2018 is ook het rapport verschenen van de onderzoekscommissie Sorgdrager (klik [hier](#)). De twee rapporten vormen zodoende een rode draad door het jaarverslag 2018, aangezien het uitvoeren van de aanbevelingen de hoogste prioriteit heeft binnen OVONED en IKB Ei. Er komen veel werkzaamheden voort uit de aanbevelingen. Eind december is een eerste voortgangsrapportage aan de Tweede Kamer verschenen inzake de uitvoering van de aanbevelingen van de commissie Sorgdrager ([klik hier](#)). Deze rapportage is opgesteld in samenwerking met de overheid.

Om de gewenste versterking van IKB Ei te realiseren is inmiddels besloten om voor 2019 het budget en de deelnemersbijdrage te verhogen.

1.1. Versterking certificatieschema IKB Ei

Plan 2018

- Afronden van de herziening van het IKB Ei-schema (aanpassen voorschriften pakstations, deelnemersovereenkomst, erkenningsvoorwaarden en overeenkomst met CI's). Op basis van ervaringen in eerste maanden volgt een evaluatie (en eventueel aanpassen) van het in 2017 herziene IKB Ei schema
- Versterking IKB Ei mede op basis van de evaluatie van de fipronil-affaire zal in 2018 de nodige aandacht en inzet vergen.
- Evaluatie en verdere uitbouw Eicode app.

Resultaten 2018

- In het rapport Sorgdrager staan aanbevelingen die betrekking hebben op de versterking van het certificatieschema IKB Ei. Het bestuur van OVONED heeft deze aanbevelingen overgenomen. Diverse aanbevelingen zijn al uitgevoerd binnen IKB Ei. Ook lopen er momenteel diverse projecten n.a.v. de aanbevelingen.

a. Aanpak plaagdieren

In de Algemene Voorwaarden IKB Ei en haar voorschriften is de volledige aanpak van plaagdieren (inclusief rode vogelmijt) opgenomen. IKB PSB heeft haar Algemene Voorwaarden hier ook op aangepast.

b. Doelstelling en scope IKB Ei

De doelstelling en scope van IKB Ei zijn herzien in 2018. De doelstelling en scope moeten duidelijker geformuleerd worden, waarbij voedselveiligheid een essentieel onderdeel vormt.

c. Externe beoordeling IKB Ei schema en keten

De kwaliteit van het beheer van IKB Ei moet periodiek extern worden getoetst. In november 2017 heeft dit reeds plaats gevonden. Na uitvoering van alle aanbevelingen zal dit in 2019 weer plaatsvinden. Ook zal hierbij gekeken worden naar de effectiviteit en kwaliteit van het huidige controle- en sanctiesysteem van IKB Ei.

d. Analyse kwetsbaarheden en fraudebestendigheid keten

In najaar 2018 is een externe deskundige gestart met het uitvoeren van een analyse van de eierketen. Deze analyse is gericht op kwetsbaarheden en fraudebestendigheid van de keten. Er wordt dan tegelijkertijd gekeken hoe een reguliere kwetsbaarheidsanalyse deel kan uitmaken van IKB Ei.

e. Incidenten en signalen

Er bestaan reeds crisisdraaiboeken voor dierziekten, maar niet voor een crisis t.a.v. voedselveiligheid (wat een ander aanpak vergt dan een dierziekte). In 2018 is veel aandacht besteed aan het opstellen van een crisisdraaiboek voedselveiligheidsincidenten voor de eierketen. In de loop van 2019 zal in samenwerking met de overheid een simulatie plaatsvinden om het crisisdraaiboek te testen. Ook is er binnen IKB Ei een protocol voor incidentmanagement opgenomen. Hierbij worden deelnemers verplicht om incidenten proactief te melden bij de autoriteiten en bij IKB Ei.

f. Programma Monitoring Kritische Stoffen

In oktober 2018 heeft er een eerste pilot plaatsgevonden op het gebied van monitoring kritische stoffen, waarna er een definitief programma wordt uitgewerkt. Het definitieve programma moet in het tweede kwartaal van 2019 gereed zijn. Parallel aan het opzetten van het programma MKS wordt er gekeken hoe de resultaten van de monitoring kritische stoffen in een centrale database vastgelegd kunnen worden, zodat de informatie gedeeld kan worden binnen de keten en met de overheid.

g. Borging inkomende stromen

In samenwerking met SecureEgg loopt er momenteel een onderzoek naar de borging van inkomende productstromen op pluimveebedrijven. Het streven is om binnen IKB Ei en IKB PSB alleen gebruik toe te staan van gecertificeerde, gereguleerd en gecontroleerde producten. Het onderzoek is afgerond en momenteel wordt er gekeken naar de implementatie van de resultaten.

h. Aanmelding ketenborging.nl

Het CCvD IKB Ei heeft na een grondige afweging op basis van de toen beschikbare kennis in maart 2017 besloten om het ingezette traject van acceptatie bij ketenborging.nl stop te zetten. In de aanbevelingen staat dat IKB Ei zich moet aanmelden bij ketenborging.nl om het systeem te laten toetsen door de NVWA op basis van de criteria van Tasforce Voedselvertrouwen. Het bestuur van OVONED heeft deze aanbeveling overgenomen. IKB Ei heeft zich aangemeld bij ketenborging.nl en het proces om in behandeling te worden genomen is inmiddels gestart.

- In 2018 is een aantal wijzigingen in het certificatieschema IKB Ei doorgevoerd. In het oog springende zaken zijn:
 - a. De voorschriften IKB Broederijen zijn herzien.
 - b. De Raad van Beheer is geïmplementeerd in de Algemene Voorwaarden IKB Ei en haar bijlagen. De Raad van Beheer is in november 2018 benoemd.
 - c. Alle pluimveebedrijven moeten een douche installeren (voor zover nog niet aanwezig). Hiermee maakt de pluimveesector een duidelijke stap in het verder verhogen van de biosecurity. Door douchen wordt de kans op in- en versleep van ziekteverwekkers zoals AI en Salmonella nog kleiner.
 - d. In IKB Ei is er een verbod gekomen op het opzetten van leghennen, waarvan de snavel is behandeld op of na 1 september 2018. Ook mogen er vanaf 1 juli 2020 geen eieren meer afgezet worden onder IKB Ei keurmerk van leghennen met een behandelde snavel.
 - e. IKB Ei voorschriften omtrent plaagdierbeheersing zijn herzien en strikter geworden.
 - f. Cursus verantwoord pluimveeladen is verplicht geworden voor de hoofdverantwoordelijke op het pluimveebedrijf als het vangen of laden geheel of gedeeltelijk in eigen beheer uitvoeren.
 - g. Op het pluimveebedrijf mogen alleen nog (grondstoffen van) pluimveevoeders van door SecureFeed gecertificeerde diervoederleveranciers aanwezig zijn. De overgangstermijn van het voorschrift is afgelopen.
- Rondom communicatie is meer inzet gepleegd. Hierbij wordt gewerkt met een combinatie van verhoogde inzet door het IKB-secretariaat en (ad hoc) ondersteuning vanuit een communicatiebureau. Specifieke aandacht is besteed aan de implementatie van de bedrijfsdouche, versterking IKB en verhoging deelnemersbijdrage.
- Er is veel tijd besteed aan het zo snel mogelijk inlopen van de achterstanden in controles t.g.v. de AI gevallen van eind 2016 / begin 2017. Dit is eind 2018 gerealiseerd. De vertraging heeft verband met nieuwe uitbraken van AI eind 2017 / begin 2018.

1.2. Schemabeheer IKB Ei

Plan 2018

Dit betreft de “standaard” werkzaamheden zoals: secretariaat CCvD IKB Ei, contacten/aansturing Certificerende Instanties (CI's), contacten met andere kwaliteitssystemen (met name KAT), vragen van IKB-bedrijven, communicatie, website, Raad voor Accreditatie (RvA) en beheer databank. Waar mogelijk zal hierin samengewerkt worden met de schemabeheerder IKB Kip.

Resultaten 2018

In het rapport Sorgdrager staan aanbevelingen die betrekking hebben op het schemabeheer van IKB Ei. Het bestuur van OVONED heeft deze aanbevelingen overgenomen en diverse aanbevelingen zijn al uitgevoerd binnen IKB Ei. Het takenpakket van het schemabeheer is hiermee ook uitgebreid.

a. Raad van Beheer IKB

De onafhankelijke Raad van Beheer IKB is geïmplementeerd in het certificatieschema IKB Ei en de leden van de Raad van Beheer zijn op 20 november 2018 benoemd. De Algemene Voorwaarden IKB Ei en haar bijlagen zijn hier per 1 augustus 2018 op aangepast. Vanuit het schemabeheer IKB Ei zal er ondersteuning verleend worden aan de Raad van Beheer IKB.

b. Voorzitter CCvD IKB Ei

Het CCvD IKB Ei heeft een bindende voordracht gedaan aan het bestuur OVONED voor een nieuwe onafhankelijke voorzitter (in combinatie met IKB Kip). De benoeming van de nieuwe voorzitter heeft op 20 november 2018 plaats gevonden.

c. Deelname relevante stakeholders aan CCvD IKB Ei

FNLI is als nieuwe belanghebbende groepering opgenomen in het CCvD IKB Ei. Vertegenwoordigers van FNLI zijn daarbij lid en plaatsvervangend lid geworden in het CCvD IKB Ei. Er is ook gekeken of deelname vanuit CBL uitgebreid kon worden, aangezien CBL al lid is van het CCvD IKB Ei. Uiteindelijk is ervoor gekozen om een jaarlijkse strategie bijeenkomst te organiseren met de belangrijkste individuele retailers en afnemers. De eerste bijeenkomst zal begin 2019 plaatsvinden.

d. Meldpunt IKB

Er is een meldpunt IKB ingesteld, waar men signalen en overtredingen kan melden. Het meldpunt beoordeelt de meldingen en onderneemt, indien nodig, actie. In 2018 is het meldpunt verder geprofessionaliseerd.

e. Informatie uitwisseling

Ook zijn er afspraken met overheidsinstanties gemaakt over het afstemming en informatie uitwisseling met de NVWA. Het wederzijds delen van incidenten en signalen valt hieronder. Hierdoor kan de eierketen tijdig actie ondernemen. In 2019 wordt dit verder uitgewerkt.

f. Serviceloket

Er is in 2018 een serviceloket ingericht. Pluimveehouders kunnen hier terecht met vragen over nationale / internationale wet- en regelgeving en private voorschriften. De fipronil crisis is nog niet voorbij. De bestaande uitvoeringsbesluiten in het kader van de fipronil crisis zijn daarom nog steeds van kracht en zijn in 2018 ook waar nodig aangepast. Dit wordt continu geëvalueerd.

2. Promotie eieren

Plan 2018

De afspraken die gemaakt zijn hebben betrekking op de periode 2016-2019. Dat betekent dat op hoofdlijnen de bestaande campagne voortgezet is. Vanzelfsprekend zijn aan de hand van tussentijdse evaluaties aanpassingen doorgevoerd.

Resultaten 2018

- Facebook acties: de campagne 2018 is gericht op vele uitingen op Facebook. Daartoe worden gerichte stappen gezet om de Facebook community te vergroten (zowel betaald als via free publicity). Dit heeft voldoende resultaat opgeleverd in views, delen van de berichten en bezoek van de websites. De doelstelling was eind 2018 ten minste 2.000 volgers op Facebook te hebben en te minste 15.000 bezoekers van de websites. Realisatie: 3.670 Facebook volgers en 52.000 bezoekers aan de websites. Daarmee is het doel dus ruimschoots behaald.
- Voorts zijn de websites actueel gehouden.
- Deelname aan Grüne Woche heeft in januari 2018 plaatsgevonden. Op die manier is de Duitse markt geïnformeerd over het kwaliteitsbeleid in de Nederlandse sector.
- In juni 2018 is er een journalistenreis georganiseerd in samenwerking met LNV voor een selecte groep vakjournalisten van toonaangevende Duitse bladen. Er zijn naar aanleiding van deze journalistenreis diverse artikelen gepubliceerd in grote Duitse vakbladen, zoals Lebensmittelpraxis.

3. KIPnet module eistromen

Plan 2018

Binnen de KIPnet databank bestaat een module waarin de afvoer van legbedrijven en de aan- en afvoer van pakstations wordt geregistreerd. Deze gegevens kunnen ook van nut zijn voor de NVWA bij haar toezichthoudende taak. Niet alleen op het gebied van de kanalisatie van eieren van besmette koppels, maar ook bij de naleving van de welzijnsregelgeving voor leghennen. De gegevens kunnen tenslotte wellicht gebruikt worden als basis voor de (mogelijke) retributieregeling om het residu onderzoek op eieren te financieren. Het valt te overwegen om de NVWA (uiteeraard tegen betaling) gebruik te kunnen laten maken van deze module. Planning was het project medio 2018 af te ronden.

Resultaten 2018

Door personele wisselingen en daarna de grote inzet op projecten voortkomend uit de fipronil crisis is de uitvoering van dit project sterk vertraagd. Het is de bedoeling om het project in 2019 op te pakken. Bij de inning van de retributies voor het nationaal plan residuen (NPR) eiersector, wordt op dit moment geen gebruik gemaakt van eistromen. Bij het oppakken van de plannen rondom de module eistromen wordt hier opnieuw naar gekeken.

4. Onderzoek en innovatie

OVONED is als erkende brancheorganisatie voor de legsector indiener van de aanvraag voor verbindendverklaring van de onderzoeks- en innovatieagenda voor de legpluimvee keten (AVV). Op 13 april 2018 is de AVV aanvraag van OVONED ingewilligd door het Ministerie van LNV door middel van een publicatie van het besluit in de Staatscourant. De uitvoering van de AVV is uitbesteed aan AVINED. Omwille van de leesbaarheid is de nadere uitwerking van de AVV ondergebracht in het jaarverslag AVINED.

5. Retributies nationaal plan residuen eiersector

De inning van de retributies voor het NPR eiersector wordt uitgevoerd door AVINED. Omwille van de leesbaarheid is de verslaglegging over dit onderwerp ondergebracht in het jaarplan AVINED.

6. Salmonella aanpak legsector

De Salmonella aanpak blijft een belangrijk aandachtspunt. De uitvoering daarvan is uitbesteed aan AVINED, ook vanwege de nauwe verwevenheid met de aanpak in de pluimveevleessector. Omwille van de leesbaarheid is de nadere uitwerking van de Salmonella aanpak opgenomen in het AVINED jaarverslag. Wel loopt de financiering van de inzet voor Salmonella (deels) via de OVONED begroting.